№ 102 (887)
ЈУЉ
26 лун
1938 во
Доныс 10 ур.

Став странајасса пролетарійјас, ӧтувтчӧ!

КОМІ КОМСОМОЉЕЦ

Гаԅет леԇӧны
ВЛКСМ
Комі Обком
да Сыктывкарса
Горком

ПӦԌ ЧОЛӦМ КОМІ НАРОԀЛӦН ԀОСТОЈНӦЈ ІЗБРАԊԊІКЈАСЛЫ— КОМІ АССР ВЕРХОВНӦЈ СӦВЕТСА ԂЕПУТАТЈАСЛЫ!

ТАЛУН ВОԌԌӦ КОМІ АССР-са ВЕРХОВНӦЈ СӦВЕТЛӦН ПЕРВОЈ ԌЕԌԌІЈА

КОМІ АССР-са ВЕРХОВНӦЈ СӦВЕТЛӦН ПЕРВОЈ ԌЕԌԌІЈА

Талун воԍԍӧ Комі Автономнӧј Сӧветскӧј Социаԉіԍԏіческӧј Респубԉікаса Верховнӧј Сӧветлӧн Первој Ԍеԍԍіја. Завоԃітӧ ужавны респубԉікаса государственнӧј влаԍтлӧн высшӧј орган, коԁӧс бӧрјӧма став комі нароԁӧн меԁԍа ԃемократіческӧј ізбіраԏеԉнӧј закон ԍерԏі вԍеобщӧј, веԍкыԁ, равнӧј ԁа гуԍӧн гӧлӧсујтӧмӧн.

Комі АССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутатјас—сӧветскӧј парламентӧ комі нароԁлӧн ԁостојнӧј ізбраԋԋікјас асланыс ужын кутасны руковоԁствујтчыны Сталін јортлӧн історіческӧј інԁоԁјасӧн. На пӧвсыс быдӧн ԁаԍ ԍетны став вынјассӧ, а ковмаскӧ і оломсӧ большевістскӧј партіја ԃелӧ вӧсна, рӧԁіна вӧсна, сы вӧсна, меԁым чеԍтӧн оправԁајтны бӧрјысьысјаслысь ԁӧверіјесӧ.

Комі АССР-са Верховнӧј Сӧветын комі нароԁлӧн вӧлаыс, сылӧн государственнӧј разумыс. Верховнӧј Сӧветса ԃепутатјас пӧвсын сылӧн меԁбур, меԁԍа ԁостојнӧј піјаныс ԁа нывјасыс, социаԉіԍԏіческӧј рӧԁіналӧн патріотјас. Ӧԏі кӧсјӧмӧн, ӧԏі мӧвпјасӧн ԁа вӧлаӧн ӧтувтчӧмаӧԍ промышленностса ԁа віӡму овмӧсса новаторјас, сӧветскӧј епохаса воӡынмуныԍ јӧз—стахановецјас, партіјнӧј ԁа сӧветскӧј ԃејаԏеԉјас, наукаса ԁа техӊікаса ԃејаԏеԉјас.

Ставнас комі нароԁ аслас первој ԃепутатӧн бӧрјіс веԉікӧј Сталінӧс ԁа сылыԍ меԁматыса соратнікӧ Молотов јортӧс. І талун веԉікӧј Сталінлӧн веԉікӧј куслытӧм образыс лоӧ туј інԁалыԍ коӡулӧн быԁ ԃепутатлы, сыӧн зев важнӧј государственнӧј вопросјас решајтігӧн.

Нароԁлӧн ізбраԋԋікјас пӧвсын томјӧз горԁоԍтӧн аӡӡӧ асԍыс славнӧј преԁставіԏеԉјасӧ—том, шуԁа поколеԋіјелыԍ ԃепутатјасӧс, ԉеԋінско-сталінскӧј комсомоллыԍ воспітаԋԋікјасӧс, коԁјаслы бӧрјысьысјас ԍетісны ыӡыԁ ԁӧверіје. І најӧ не ԁолженӧԍ вунӧԁны бӧрјысьысјаслыԍ наказсӧ—лоны ԉеԋінско-сталінскӧј тіпа государственнӧј ԃејаԏеԉјасӧн, некущӧм случајын не леччыны поԉіԏіческӧј обываԏеԉјас уровеньӧ, лоны сещӧмјасӧн, кущӧмӧн вӧлі веԉікӧј Ԉеԋін, кущӧм ем веԉікӧј Сталін. Тајӧ наказыс быԁ ԃепутатлы закон, сылӧн первој заповеԃ.

Комі нароԁ уверен, мый сылӧн ізбраԋԋікјасыс, Верховнӧј Сӧветса ԃепутатјас, тырвыјӧ оправԁајтасны сылыԍ ԁӧверіјесӧ, мый најӧ кутасны ԁостојнӧја тышкасны мијан веԉікӧј социаԉіԍԏіческӧј рӧԁіналӧн воӡ кыптӧм ԁа ӡорӡалӧм вӧсна, коммуԋізм торжество вӧсна. Уӡалыс јӧз уверенӧԍ, мый Верховнӧј Сӧвет сталінскӧј прозорԉівоԍтӧн кутас разоблачајтны социаԉіԍԏіческӧј рӧԁінаса став преԁаԏеԉјасӧ ԁа ізменнікјасӧ, сталінскӧј мірітчытӧмлунӧн ԁа пӧшщаԁатӧмлунӧн кутас бырӧԁны кујімпӧв презреннӧј гнуснӧј фашістскӧј најомнікјасӧ—троцкістско-бухарінскӧј ԁа буржуазно - націоналіԍԏіческӧј мразӧԍ. І Верховнӧј Сӧветлыԍ тајӧ ԃејаԏеԉноԍтсӧ поԁԁержітас ставнас комі нароԁ.

Комі респубԉікаса томјӧз пӧԍа чолӧмалӧны Сӧветскӧј властлыԍ верховнӧј орган. Сіјӧ заверајтӧ Комі АССР-са Верховнӧј Сӧветӧс сыын, мый пыр кутас безззаветнӧја јонмӧԁны сӧветскӧј стројлыԍ вынјӧрсӧ, поԁԁержівајтны сӧветскӧј правіԏеԉстволыԍ став меропріјатіјесӧ, лоас быԁлаын воӡынмунысӧн ԁа петкӧԁлыны ԉубӧј ужын асыс воӡмӧстчӧм.

Ӧні, кор ставнас томјӧз лӧсӧԁчӧ Ԉеԋінско - Сталінскӧј комсомоллӧн славнӧј 20 воса јубіԉеј кежлӧ, сіјӧ лӧсӧԁаԍ рӧԁіна-мамлы сурсјасӧн ԁостојнӧј поԁарокјас.

Чолӧм Комі АССР-са Верховнӧј Сӧветлы!

Большевістскӧј чолӧм комі нароԁлӧн ԁостојнӧј ізбраԋнікјаслы ԁа вернӧј слугајаслы—Комі АССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутатјаслы!

Пӧԍ чолӧм комі нароԁлӧн первој ԃепутатлы, раԃејтана, рӧԁнӧј Іосіф Віссаріоновіч Сталін јортлы!

Комі АССР Верховнӧј Сӧветса том ԃепутатјас Љ. Катаева, М. Оботурова, А. Смољева ԁа П. Ԁубленнікова јортјас.

Ԉотчік Гродԅанскій јортлӧн замечаԏеԉнӧј высотнӧј лебԅӧм

Тӧрыт асыв СССР-са Центраԉнӧј аероклубса ԉотчік І. Л. Гродԅанскій јорт вӧчіс замечаԏеԉнӧј высотнӧј лебԅӧм Гібовскій јорт конструкціјаа выԉ, кокԋі спорԏівнӧј „Г—23—ЗІС" самоԉот вылын.

9 час 50 мінутын улі борԁјаса пу моноплан Тушінскӧј аероԁромса турунвіж му вывті 50 метра пробежка вӧчӧмӧн пӧшԏі пыржӧ кыпӧԃчіс вывлаԋ. Старт бӧрын мінут ԁаԍ мыԍԏі самоԉот сајалі-ԋін меԁвоԇԇа кымӧртор сајӧ.

Прімернӧ 4.000 метр суԁта вылын ԉотчік Гродԅанскій јорт вкԉучітіс кіслороԃнӧј аппарат. Мотор ужаліс рӧвнӧја. Машина кокԋіа кыпӧԃчіс воӡӧ вывлаԋ. Кыпӧԃчӧмсаныс мінут 40 мыԍԏі самоԉот вӧлі-ԋін 7 ԍурс метр вывлаын. Французскӧј ԉотчік Андре Жапілӧн рекордыс, коԁӧс установітӧма тащӧм-жӧ самоԉотӧн, коԉіс ылӧ бӧрӧ, но Гродԅанскій јорт воӡӧ кыпӧԃіс „пӧтӧлӧкӧ".

7.390 метр суԁта вылнаӧӡ кыпӧԃчӧмӧн, Гродԅанскій јорт мӧԃіс леччыны.

Став лебԅылӧмыс муніс 1 час 9 мінут. Преԁваріԏеԉнӧј ԁаннӧјјас ԍерԏі, ԉотчік Гродԅанскій јорт аслас кокԋі спорԏівнӧј „Г--23—ЗІС" самоԉот вылын вевтыртіс 2 ԍурс метр вылӧ межԁунароԃнӧј рекорԁ, коԁӧс боԍтліс французскӧј ԉотчік Андре Жапі. Жапі 1937 воԍа ԃекабр 31-ӧԁ лунӧ „Ԍімун" самоԉот вылын кыпӧԃчыліс 5.268 метр вылнаӧӡ.

* * *

„Г—23—ЗІС„ самоԉот ем улі борԁјаса, свобоԃнӧја муныԍ моноплан. Сіјӧс оборуԁујтӧма „ЕМ—11—Је" моторӧн, коԁлӧн мощщноԍтыс 150 вӧв вын. Самоԉотас вӧчӧма ԁвојнӧј управԉеԋіје. Борԁјасылӧн размахыс—10,5 метр, куӡтаыс — 7 метр. Тыртӧм самоԉотлӧн весыс 480 кілограмм. Межԁунароԃнӧј авіаціоннӧј ԃеԃераціја коԁекс ԍерԏі „Г—23—ЗІС" отноԍітчӧ коксамоԉотјас первој катеӡоріјаӧ.

(ТАСС).

Тупкыԍіс Узбекскӧј ССР-са Верховнӧј Сӧветлӧн первој ԍеԍԍіја

ТЕШКЕНТ, 23. Узбекскӧј ССР-са первој созыва Верховнӧј Сӧветлӧн ԍеԍԍіја помаліс аԍԍыс ужсӧ. Верховнӧј Сӧвет ԍеԍԍіја меԁбӧрја засеԃаԋіје вылын персонаԉнӧ гӧлӧсујтӧмӧн образујтӧма правіԏеԉство—Узбекскӧј ССР-лыԍ Совнарком. Респубԉікаса Совнаркомын преԁԍеԃаԏеԉӧн вынԍӧԁӧма Абԁурахманов Абԁуԃжабар јортӧс, Совнаркомса преԁԍеԃаԏеԉӧԍ вежысјасӧн вынԍӧԁӧма Феԁор Гавріловіч Коваԉов ԁа Муменԁжан Аӡімов јортјасӧс.

Меԁбӧрја засеԃаԋіје вылын ԍеԍԍіјаӧс чолӧмалісны Ташкент карса рабочӧјјасаԋ ԃелегаціјајас ԁа Рабоче-Крестԍанскӧј Краснӧј Арміјаса частјасԍаԋ ԃелегаціјас. Тајӧ-жӧ засеԃаԋіје вылас ԍеԍԍіја мӧԁӧԁіс чолӧмалана ԏелеграмма Узбекскӧј ССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутатјаслы Л. М. Кагановіч, К. Је. Ворошілов, Ԋ. І. Јежов јортјаслы.

Фашістскӧј піратјаслӧн жертвајас

ПАРІЖ, 23. Еспаԋ агентство вајӧԁӧ суԁноԍјаслыԍ ыӡыԁ спіԍок, коԁјас вӧлі усласӧма іспанскӧј мјаԏежнікјасӧн ԁа інтервентјасӧн ԉібӧ вӧјтӧма наӧн 1936 воса јуԉ тӧлысԍаԋ 1938 воса јуԉ тӧлысԍӧ каԁколастын. Спісокас суӡӧма 125 суԁноԍ унжык, на пиын 48 анӡлійскӧј, 30-ыԍ унжык іспанскӧј, 9 французскӧј ԁа с. в.

Авіомоԃеԉ лебԅӧм проԁолжіԏеԉноԍтлӧн выԉ рекорԁ

СССР-са Косарев німа Центраԉнӧј аероклуб авіаціонно-спорԏівнӧј коміԍԍіјалӧн преԅіԁіум вынԍӧԃіс проԁолжіԏеԉноԍтлыԍ вԍесојузнӧј рекорԁӧн ԉеԋінграԃскӧј авіомоԃеԉіст М. Шаров конструкціјаа самоԉот моԃеԉ лебԅӧмлыԍ резуԉтат. Сылӧн авіомоԃеԉ, коԁӧс снабԃітӧма ічӧтік бензіновӧј „АММ—1" моторӧн, вӧлі сынӧԁын 30 мінут ԁа 30 секунԁ.

М. Шаров авіомоԃеԉ лебԅӧм јылыԍ матеріалјас мӧԁӧԁӧны межԁунароԃнӧј авіаціоннӧј ԃеԃераціја (ФАІ) преԅіԁіумӧ сіјӧс кыԍԏі межԁунароԃнӧј рекорԁ засвіԃеԏеԉствујтӧм вылӧ.

(ТАСС).

Чехословацкӧј пробԉема „разрешітӧм"

ПАРІЖ, 23. „Евр" јуӧртӧ, мый Берԉінын французскӧј посол Франсуа Понԍе петіс Паріжӧ іностраннӧј ԃелӧјас куӡа міністр Боннекӧԁ совещщајтчӧм вылӧ. Сіјӧ совещщаԋіјејасылӧн ԏеԉыс, гаӡет кывјас ԍерԏі, віԁлавны чехословацкӧј пробԉема сіјӧ шыӧԁчӧмјас куӡа, коԁјасӧс вӧчӧма анӡлійскӧј правіԏеԉстволы Генԁеманӧн ԁа Ԃірксенӧн.

27

ВЛКСМ Комі обкомлӧн краснӧј знамја Ԍеԉіванов јорт брігаԁа кіын

Феԃаковскӧј запаԋын ужалӧ кык комсомоԉско-молоԃожнӧј брігаԁа, коԁјас асԍыныс нормасӧ пыр тыртӧны. Ԍеԉівановлӧн комсомоԉско-молоԃожнӧј брігаԁа віт лунӧн мӧԁӧԁіс Архангеԉскӧ кујім буксір. Тајӧ брігаԁаыс Сԋетков станок вылын пурјаԍӧмӧн нормасӧ пыр тыртӧ соԁтӧԁӧн.

ВЛКСМ Комі обком установітіс Ԋіжԋе-Вычегоԁскӧј запаԋјасса комсомоԉско-молоԃожнӧј брігаԁајаслы ветлӧԃлана краснӧј знамја. Ӧні сіјӧ краснӧј знамјасӧ вручітӧма Ԍеԉіванов јорт брігаԃалы.

Комсомоԉско-молоԃожнӧј брігаԁајас ужалӧны ыжыԁ кыпыԃлунӧн, но најӧ ужын јона торкӧ такелажлӧн тырмытӧмлун. Сплав контораса веԍкӧԃлысԍјас зев омӧԉа тӧжԃысԍӧны стахановецјаслы ужалан условіјејас лӧԍӧԁӧм вӧсна.

Ф. П.

Отсаԍӧны колхозлы

— Јона-ԋін віччысԍім тіјанлысь локтӧмтӧ. Ыжыԁ уж сулалӧ ті воԇын,— віԍталіс Бакур ԍіктса (Іԅва рајон) „Комсомоԉец“ ԋіма колхозса преԁԍеԁаԏеԉ Комі АССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутат Вокујев Акім Ԋікіԏіч комсомоԉецјаслы ԁа ԋесојузнӧј томјӧзлы—стуԃентјаслы, коԁјас локтісны колхозӧ гожԍа каԋікулјас вылӧ.

Колхозын колӧ вӧлі вылысь веԍітны іԁ, руԇӧг ԁа зӧр. Віт комсомоԉец ԁа ԋесојузнӧј том морт кутчысԍісны тајӧ ужас. Віт лунӧн најӧ веԍітісны 3.200 пуԁ гӧгӧр іԁ ԁа руԇӧг.

Тајӧ стуԃентјас—Артԏејев Васа, Артԏејев Захар, Ԏереԋтјев Харітон ԁа мукӧԁјас ӧні акԏівнӧја отсаԍӧны турун пуктӧмын.

В. Артԏејев.



Том нывбабајас республіканскӧј сјезԁ вывса ԃеԉегатјаслӧн группа.

Катајева Ԉуԃа

Выԉ стрӧітӧм госԏінніца каԉіԁорјасыс кылӧ на краска ԁук. Каԉіԁор куԅ. Шыԉыԁа краԍітӧм жӧжын, кыԇі паркет вылын, ворсӧны шонԁілӧн југӧрјасыс. Мі кајам цеменԏірованнӧј соԁјӧԁ госԏінніца мӧԁӧԁ суԁтаӧ. Каԉіԁор бокјас пӧлӧн ӧԇӧсјас. Со колана номер. Мі шыӧԁчам.

— Поԅӧ?

— Поԅӧ, ԁа.

Кык томыԋік нывка встречајтӧны міјанӧс. Тајӧ кык пӧԁруга, Комі АССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутатјас, комсомолкајас Пелагеја Ԃубԉенԋікова ԁа Ԉуԃміла Катајева јортјас. Најӧ јона мунӧны јорта-јорт выланыс.

Мі воім ԍорԋіӧ. Најӧ віԍталӧны асланыс јылысь. Мі јонжыкасӧ јуаԍам Катајева јылысь. Сыкӧԁ мі абу-на тӧԁсаӧс.

— Ме ужала колхознӧј МТФ-ын завӧн,— віԍталӧ Катајева јорт.—Ԃерт, первојыстӧ ԍӧкыԁ вӧлі ужавны. Колхоз ез вӧв јон. Скӧт вӧлі еща. Сӧмын 20 лысԍтан мӧс вӧлі 1933-ӧԁ воын, кор менӧ „Југыԁлун“ колхозса правԉеԋіје выԁвіԋітіс ужавны почотнӧј ԁа кывкутана ԁолжноԍт вылӧ.

Ԋуммунӧмыс Ԉуԃалӧн вошӧ чужӧм вывсыс. Віԍталӧ ԍерјознӧја:

— Ԃа мыј сы јылысь віԍтавнысӧ! Сіԇі, ԃерт-жӧ, ԋемтор оз шеԁ. Ӧні, со, менам фермаын ставыс 150 лов. Најӧ пӧвсын 42 лысԍтан мӧс. Первој кор вајӧԁісны ԁа ӧтувталісны мӧсјассӧ, меԁбур мӧскыс вӧлі лысԍтӧ 6—7 ԉітраӧн суткі чӧжӧн, а ӧні сіјӧ-жӧ мӧсјасыс лысԍтӧны 15—17 ԉітраӧн лун.

Со менам торја рекорԃістkајас—„Најаԁа“, „Раіса“ ԁа мукӧԁ во гӧгӧрӧн лысԍтӧны 2.700—2.800 ԉітрӧн. Тајӧ мӧсјасыс быԁмісны ме ԁырјі. Бур мӧсјас. Јӧв поставка куԅа налог мынтім первој кварталын-на.

Нӧшта ыжыԁ раԃлунӧн Ԉуԃа віԍталӧ сіјӧ јӧз јылысь, коԁјасӧс быԁтісны МТФ-ын, Ԉуԃа ачыс—сталінскӧј уԁарԋіца. Сталінскӧј уԁарԋіцајаслысь-жӧ почотнӧј ԋімсӧ новлӧԁлӧны і скӧтԋіцајас Габова Клавԃіја ԁа Сокеріна Маріја. Тајӧ кык скӧтԋіцаыс 9-ӧԁ во-ԋін ужалӧны МТФ-ын. Скӧт кулӧмлысь ԋіӧԏі случај, ԋіӧԏі вошӧм ез леԇлыны најӧ асланыс ужын.

Ԉуԃалысь ԁостојнӧј ужсӧ тырԃонӧн ԃонјалісны Весԉана ізбіраԏеԉнӧј округса бӧрјысьысьјас. Најӧ ӧтсӧгласӧн бӧрјісны сіјӧс Комі АССР Верховнӧј Сӧветса ԃепутатӧ, кыԇі комі наробнысь преԃаннӧј нывкаӧс, Ԉеԋін—Сталін партіјалы преԃаннӧј мортӧс.

— Талун, јуԉ 26-ӧԁ лунӧ, ме том колхозԋіца, комсомолка Комі АССР Верховнӧј Сӧвет первој Ԍесіја вылын кута решајтны госуԁарственнӧј вопросјас. Ме абу ӧтнам. 19 морт комі нароԁлӧн нывкајас, менам пӧԁругајас, кутасны пукавны Верховнӧј Сӧвет первој Ԍесіја вылын. Тајӧ абу сӧмын міјан шуԁ, тајӧ став Комі нывбабајаслӧн шуԁ.

Но менам ԁум вылысь оз вунлы аслам МТФ. Ӧні нӧшта ыжыԁ кыпыԃлунӧн ԁа тӧжԁысԍӧмӧн кута ужавны соціаԉісԏіческӧј скӧтвіԇӧм паскӧԁӧмын. Ԉеԋінскӧј комсомоллы 20 во тырӥг кежлӧ ме кӧсја шеԁӧԁны нӧшта гырысь вермӧмјас,—рекорԁнӧј уԁој 3.000 ԉітраӧн јурысь.

Ԉуԃа кӧсјысьӧ,—сіԇ-кӧ, вӧчас.

ԌЕР. ПОПОВ.

Бостісны 24 значок

Јуԉ 21-ӧԁ лунӧ помаԍіс Волԍаса (Сыктыв рајон) піоԋерскӧј лагер. 30 піоԋер ԁа школԋік гажаа ԁа ԁолыԁа коԉԉалісны гожԍа каԋікулјас піоԋерскӧј лагерын.

Најӧ лагерын сԁајтісны обороннӧј значокјас вылӧ нормајас. Піоԋерскӧј лагерын ужалісны уна кружокјас.

Піоԋерскӧј лагер тупкан лунӧ лоіс ԍетӧма 24 значок. Унаӧн ӧшӧԁісны аслыныс морӧс выланыс ГСО ԉібӧ БГТО ԉібӧ ПВХО значокјас. Најӧ зев раԃӧԍ, мыј ыжыԁ поԉзаӧн шојччісны піоԋерскӧј лагерын.

Јуркін,

піоԋерскӧј лагерса вожатӧј.

Омӧԉа лыԃԃӧны гаԅеԏјас

Вомын ԍіктын (Шојнаты рајон) 30 гӧгӧр комсомоԉец. Тајӧ лыԁԍыс сӧмын 10 морт выпісывајтӧ „Комі комсомоԉец, гаԅеԏ, а емӧԍ і сещӧм комсомоԉецјас, коԁјас оз выпісывајтны ԋекущӧм гаԅеԏ ԁа і оз лыԃԃыны.

Ԏерріторіаԉнӧј ԁа колхознӧј організацијајасса ԍекретарјас ԋекущӧма оз тӧжԃысԍны сы вӧсна, меԃым быԁ комсомоԉец суԇӧԁіс гаԅеԏјас, лыԃԃіс сіјӧс. Комсомоԉскӧј організацијајасын абу веԍіг выԃеԉітӧма гаԅеԏ суԇӧԁӧм котыртысьјасӧс.

Вомынса томјӧз пӧвсын гаԅеԏјас ԁа журналјас раԇӧԁӧм вӧсна омӧԉа тӧжԁысьӧ і Вомынса пошта. Торја піԍмоноԍецјас ԋекущӧм агітаціоннӧј уж колхозԋікјас ԁа колхозԋіцајас пӧвсын оз нуӧԁны.

Ісаков Міхаіл.

А. В. КОСАРЕВ

ВЕЛӦԁЧӦЈ ГОСУԁАРСТВЕННӦЈ ԃЕЈАԏЕԈНОСТӦ

РСФСР-са Верховнӧј Сӧвет составын лыԁԃысьӧ тӧԃчымӧн лыԁ том ԃепутатјаслӧн.

Буржуазнӧј госуԁарствојаслӧн історіјаыс ез тӧԁлы і оз вермы тӧԁны верховнӧј власт органјасын томјӧзӧн участвујтӧмлысь тащӧм прімерјассӧ. Буржуазнӧј законоведԃеԋіје віԇӧԁлас боксаԋ том мортлӧн ԉічноԍтыс нӧшта абу-на полноценнӧј. Капітаԉізм условіјејасын томјӧзлӧн зев ыжыԁ масса, коԁі „тыр правоӧн“ нуӧ конвејјернӧј ужлысь ԁа војеннӧј службалысь катарга, ԉішітӧма основнӧј гражԁанскӧј правојассыс. Унжык капітаԉістіческӧј странајасас власт органјасӧ бӧрјӧмаӧн лоны право ԍетсӧ сӧмын 25 арӧсыс пӧрысьжыкј аслы, уна соціаԉнӧј ограԋічеԋіјејас јылысь-нін ԍорԋіттӧг. Томјӧзлӧн праватӧмлун—капітаԉістіческӧј госуԁарственнӧј стројлӧн меԁԍа зывӧктана чертајасыс ӧԏі.

Сӧмын соціаԉізм условіјејасын, кор бырӧԁӧма експлоататорскӧј классјасӧс, обеспечітӧма „баԏјаслысь ԁа піјанлысь“ ӧта-мӧԁсӧ гӧгӧрвоӧм ԁа уважајтӧм, ӧта-мӧԁныслы ԁӧверајтӧм ԁа ӧтувјалун.

„Томјӧз міјан буԁущноԍт, міјан наԃежԁа, јортјас,—шуӧ Сталін јорт.—Томјӧз ԁолжен вежны міјанӧс, старікјасӧс. Сіјӧ ԁолжен нуны міјанлысь знамја побеԃнӧј помӧԇ“.

Сојузнӧј ԁа автономнӧј республікајас Верховнӧј Сӧветјасса ԃепутатјасӧ том канԃіԁатјасӧс быԃлаын ԁа јеԃіноԁушнӧја бӧрјӧм јарјугыԁа петкӧԁлӧ томјӧз вылӧ нароԁ віԇӧԁласјаслысь вужвыјӧныс вежԍӧмсӧ. Ӧні ӧԁвакӧ кылан веԍіг малограмотнӧј кресԏаԋінлысь ӧбіԁнӧј пӧслӧвічајас ԁа поговоркајас: „том-веж“, „јӧлыс вомԁорас абу косьмӧма“, „томјасыс, ԁа воԇԇа“.

Том морт ԁінӧ гырысьжыкјаслӧн отношеԋіјеыс урчітсӧ ԇік сіјӧ ԉічнӧј качествојасӧн. Том арлыԁ секі ԋе сӧмын оз лыԁԃысьны тырмытӧмторјӧн, а мӧԁарӧ, прізнајтсӧ мортлӧн ԋеоспорімӧј преімушществоӧн.

Аслас ӧчерӧԃын, і томјӧз, коԁі објазан југыԁ олӧмнас сӧветскӧј стројлы, боԉшевістскӧј партіјалӧн ԁа сіјӧ централнӧј комітетлӧн Сталін јорт јурнуӧԁӧм улын тӧжԁысьӧмјаслы, жужыԁа преԁан соціаԉістіческӧј рӧԃіналы, јіжтысьӧма благороԁнӧј патріотіческӧј ԁухӧн ԁа воԁушевітчӧма кӧсјӧмӧн ԍетны асԍыс став вынјассӧ соціаԉізм ԃелӧлы. Сулалӧ сӧмын віԇӧԁлыны, кущӧм ентуԅіазмӧн поԁхваԏітісны том рабочӧјјас, колхозԋікјас, служащӧјјас московскӧј автозавоԁовецјаслысь чукӧстчӧм: „Лӧԍӧԁны пӧԁаркіјас асланым рӧԃінамамлы ВЛКСМ-лы ХХ во тыран лун кежлӧ“! Ԉеԋінскӧј комсомол—боԉшевістскӧј партіјалӧн ԃеԏіще—јубіԉеј кежлӧ лӧԍӧԁчӧм бостӧ всенароԁнӧј размах. Став арлыԁа ужалысь јӧз раԃејтӧны, уважајтӧны ԁа цеԋітӧны сӧветскӧј томјӧзӧс. Міјан нароԁлы ез ковмы ыжыԁ труԁ аԇԇыны сы пӧвсысь властлӧн верховнӧј органјасӧ асԍыс ԁостојнӧј преԁставіԏеԉјасӧс.

Но кымын ыжыԁжык чеԍт вӧчӧма том јӧзлы, бӧрјӧм ԃепутатјаслы, сымын вылынжык ԁа ԍерјознӧјжык налӧн кывкутӧмыс рӧԃіна воԇын, бӧрјысьысьјас воԇын, партіја ԁа Ԉеԋінскӧј комсомол воԇын. Нароԁ требујтӧ аслас ԃепутатјассаԋ, меԁым најӧ вӧліны сещӧм-жӧ ԃејаԏеԉјасӧн, кыԇі Ԉеԋін ԁа Сталін, мӧԁ ногӧн-кӧ повтӧмӧн бојын ԁа пӧшщаԃатӧмӧн нароԁ врагјас ԁінӧ, свобоԃнӧј быԁԍікас паԋікаысь, муԁрӧјӧн ԁа термасԏӧмӧн сложнӧј вопросјас решајтігӧн, правԃівӧјӧн ԁа честнӧјӧн ԁа раԃејтісны еԍкӧ асԍыныс нароԁсӧ сіԇ-жӧ, кыԇі Ԉеԋін ԁа Сталін. Вылын нуны сӧветскӧј нароԁ ԃепутатлысь ԋімсӧ—сіԇкӧ кыпӧԁчыны тајӧ требоваԋіјејас уровеԋӧԇ, лоны полноценнӧј ԉеԋінско-сталінскӧј ԏіпа госуԁарственнӧј ԃејаԏеԉјасӧн.

Томјӧзлӧн сылӧн став ԋеоспорімӧј качествојас ԁырјіыс ем век-жӧ вывті ԍерјознӧј тырмытӧмтор, коԁі лӧԍалӧ сіјӧ арлыԃлы: поԉіԏіческӧј ԁа жіԏејскӧј опытлӧн ԋеыжыԁ ограԋіченноԍт. Зев важнӧ, меԁым том ԃепутатјас бура гӧгӧрвоісны асԍыныс тајӧ слабоԍтсӧ ԁа вӧчісны сетысь практіческӧј вывоԁјас. Асԍыԁ ԁостоінствојастӧ вывті вылӧ ԁонјалӧм ԋінӧмӧ бурас оз вајӧԁ. Мыј лоӧ гӧгӧрвоны асԍыԁ слаблунјастӧ?

Меԁвоԇ ԋе кічітчыны соціаԉістіческӧј общество-

Мi волiм Москваӧ

Ыжыԁ шуԁ усi мiјанлы, пiоԋерјаслы ԁа велӧԁчыԍ-отԉiчԋiкјаслы. Мiјанӧс Комi АССР-са ОНО ԁа ВЛКСМ обком мӧԁӧԁiсны екскурԍiјаӧн раԃејтана Москва карӧ.

Јуԉ 4-ӧԁ лунӧ мi, Комi республiкаса велӧԁчыԍ-отԉiчԋiкјас, 33 морт, пуксiм пароховԁ вылӧ ԁа прӧшщајтчiм Сыктывкаркӧԁ. Мiјан пӧвсын вӧлiны велӧԁчыԍ-отԉiчԋiкјас Сыктывкарыԍ, Уԁораыԍ, Јемԁiн, Шојнаты ԁа мукӧԁ рајонјасыԍ.

Кущӧм бара сiјӧ Москваыԍ,—ԍорԋiтiсны мiјан пӧвсын,—кыԇi встреԏiтасны, мыј петкӧԁласны? Став мiјан мӧвпјасным, став ԁумјасным вӧлi сенi, кӧнi олӧ ужалыԍ человечестволӧн геԋiальнӧј вожԃ ԁа учiԏеԉ Сталiн јорт, коԁi ԍетiс мiјанлы, сӧветскӧј чеԉаԃлы, шуԁа ԁа гажа олӧм, кӧнi пуӧ социализм страналӧн тырвiра ԍӧлӧмыс,—шонԁiа Москваын.

Пароховԁ вылын ԁа поезԁын, мiјан чеԉаԃлӧн вӧлi сӧмын ӧтi ԍорԋи: Москваӧ, Москваӧ мунам!

Москваӧԇ вӧлi кiлометр ветымын кымын-на, а мi егӧнiн вешјылӧј ӧшiнјас ԁiныԍ. Быԁлаын щынаԍӧны фабрiкјас, завоԁјас. Колхознӧј мујас вылын ԍiнмӧн суԇӧм ерԁјасӧн лӧзалӧ озыр урожај. Быԁ станцiја вылын мiјанӧс встречајтiсны шуԁа сӧветскӧј чеԉаԃ. Кӧрттуј пӧлӧн кыԍсiсны колхознӧј саԁјас. Мiјан том ԍӧлӧмјасным вӧлi тырӧма помтӧм раԃејтӧмӧн мiјан шуԁа социаԉiстiческӧј рӧԁiна вӧсна, шуԁа олӧм вӧсна.

Москваын мiјанӧс встреԏiтiсны бура. Мi сенi олiм вiт лун.

Мыј мiјанлы меԁԍа јона кажитчiс Москваын,—ԍӧкыԁ вiставны. Мiјанӧс чујмӧԁiсны гырыԍ ԁомјас, паскыԁ уԉiчјас, площаԃјас. Мi волiм Москва—Волга канал вылӧ, метроӧ, Треԏјаковскӧј гаԉерејаӧ, волiм Мавзоԉејӧ, кӧнi кујлӧ став ужалыԍ человечестволӧн веԉiкӧј геԋiј, ԁона Влаԁiмiр Iԉiч. Волiм уна выставкајас вылӧ.

Ӧнi мi мунам асланым пiоԋерскӧј лагерјасӧ, школајасӧ, кӧнi вiсталам ставсӧ, мыј мi аԇылiм раԃејтана Москваыԍ. Мi ԍетам кыв, мыј i воԇӧ кутам велӧԁчыны сӧмын „отԉiчно" вылӧ.

Шојнаты рајонса пiоԋерјас **Осiпова Ԉена, Макарова Аԋута** ԁа **Пiменов Ваԋа**.

Касевлӧн ԋекомсомоԉскӧј повеԃеԋiје

Комсомоԉец Ԃiмiтрiј Касев ужалiс Вочча сiктса (Кулӧмдiн рајонын) Ворошилов ԋiма колхозын. Таԋӧ сiјӧ i гӧтрасiс.

Кык во сајын Касев мунiс ужавны Сыктыркарӧ. Гортас сылӧн коԉiсны гӧтырыс ԁа iчӧт нывка. Тајӧ кык вонас Касев ԋекущӧм отсӧг ез ԍетлы аслас ԍемјалы,—ԇiкӧԇ еновтiс најӧс, веԍiг ԍемјаыслы ез јуӧртлы асԍыс аԁрессӧ ԁа i ӧнiна ԇебсаԍӧ аслас ԍемјаыԍ.

Касев сулалӧ Ԉеԋiнскӧј комсомол раԁјасын, но сылӧн поступокыс абу комсомоԉскӧј. Автогужтрестса комсомоԉскӧј органiзацiја, кытӧн ӧнi Касев сулалӧ учот вылын, должен обсуԃiтны сылыԍ ԋекомсомоԉскӧј повеԃеԋiјесӧ.

П. Кочанов.



Снимок вылын Шојнаты рајонса пiоԋерјас Осiпова Ԉена, Макарова Аԋута ԁа Пiменов Ваԋа, коԁјас ветлiсны Москваӧ екскурԍiјаӧн.



Почот ԁӧска

Орԁјысьӧмын меԁԍа замечательнӧјыс лоӧ сыын, мыј сiјӧ вӧчӧ уж вылӧ јӧз вiзӧԁласјасын вужвыјӧныс путкыльтӧм, ӧԁ сiјӧ пӧртӧ уж зазорнӧј ԁа ԍӧкыԁ бремјаыс, кущӧмӧн сiјӧ лыԁаԍысьлiс војԁӧр, ЧЕСТ ԃелӧӧ, СЛАВА ԃелӧӧ, ԀОБЉЕСТ ԁа ГЕРОЈСТВО ԃелӧӧ.

СТАЛIН.

Лобанов Ԍтепан Iвановiч—выԁвiԋiтӧма Мутԋiца шабԁi вӧԃiтан совхоз берԁса комсомоԉскӧј органiзацiјаӧн (Ԉетка рајон). Тракторiст-стахановец. Тувсов кӧԇа ԁырji выработајтiс 165 га, луԋја проiзвоԃiтеԉност шӧркоԃа 157 прӧчент, економiтiс гор'учӧј 165 кiлограмм. Комсомоԉскӧј комiтетса шԉен, Комi АССР-са Верховнӧј Сӧветӧ бӧрјысьӧмјас ԁырji ужалiс окружнӧј iзбiраԏеԉнӧј комiсiјаса шԉенын.

Пԉехов Максiм Феԁоровiч—выԁвiԋiтӧма Мутԋiца шабԁi вӧԃiтан совхоз берԁса комсомоԉскӧј органiзацiјаӧн (Ԉетка рајон). Тракторiст, нормасӧ тыртӧ 150—200 прӧчент вылӧ. Актiвнӧј комсомоԉец.

Старцева Ԉуԁмiла Ԍтепановна—выԁвiԋiтӧма ВЛКСМ Јемԁiнса рајкомӧн. Кыскасьыԍ-стахановка. 1937—38 воса тӧвса ԍезонын кыскiс прӧстӧј тујӧԁ 3.316 кубометр. Ӧнi кылӧԁчан ужјас вылын нормасӧ тыртӧ 150—200 прӧчент вылӧ.

Бостiс кӧсјысьӧм локтан тӧлын кыскыны 5.000 кубометр, комсомолка.

Сԁајталам оборонној значокјас вылӧ нормајас

Мiјанӧс школа ыстiс лагерӧ, меԁым мi бура шојччiм ԁа отԉiчнӧја велӧԁчiм локтан велӧԁчан воын.

Лагерын шојччам гажаа ԁа ԁолыԁа: сылам, ворсам, јӧктам.

Мiјан лагернӧј лун тырӧма гажӧн ԁа ужӧн.

Такӧԁ щӧщ мi сԁајталам оборонној значокјас вылӧ нормајас. М. Меренцова сԁајтiс-нiн нормајас ЈуВС значок вылӧ, Меркулов ԁа Фагарiсов сԁајтiсны ЈуВС значок вылӧ 1-ој нормасӧ.

Сiԇ-жӧ лӧсӧԁчам БГТО, БГСО ԁа ПВХО значокјас вылӧ нормајас зԁајтiг кежлӧ.

Мi быԁмам боԁрӧјӧс, жiзнераԁостнӧјӧс, шуԁаӧс. Чеԉаԃлы шуԁа олӧмсӧ ԍетiс мiјан бат ԁа учiԏеԉ веԉiкӧј Сталiн.

Лагерԋiкјас.

Ԋашорскӧј пiоԋерскӧј лагер, Сыктыв рајон.

ын аслаԁ вылын положеԋiјеӧн. Чест, коԁӧс ԍетӧма том ԃепутатлы, збылыԍ ыжыԁ. Ԍӧкыԁ вӧлiс сiјӧс заслужiтны, но зев кокԋi воштыны. Нароԁ вермас лiшiтны аслас ԁӧверiјеыԍ сiјӧс, коԁi оз оправԁывајт сылыԍ наԃеждајассӧ. Лоны матынжык нароԁ ԁiнӧ, томјӧз ԁiнӧ, Ԉеԋiнскӧј комсомол ԁiнӧ,—со мыј отсалас том ԃепутатлы вiԋны асыԍ скромностсӧ, коԁӧ велӧԁӧ мiјанӧс Ԉеԋiнлӧн—Сталiнлӧн партiја.

Воԇӧ колӧ чорыԁа помнiтны, мыј ԃепутатскӧј званiје ачыс ӧтнас оз ԍет ԋекущӧм тӧԁӧмлунјас ԁа опыт. Но ԍерјознӧј госуԁарственнӧј ԃејатеԉност оз вермы лоны тајӧ качествојасӧгыс. Велӧԁчыны Ԉеԋiнско-сталiнскӧј муԁростӧ мiјан каԁԍа меԁбур јӧзлыс, бостны капiталнӧј тӧԁӧмлунјас, чукӧртны опыт—со том ԃепутатлӧн меԁвоԇԇа практiческӧј мог.

Асԍыс тырмытӧмторјассӧ гӧгӧрвоӧм, самокрiтiка раԃејтӧм отсаласны том ԃепутатлы пӧртны олӧмӧ нароԁ воԇын асԍыс објазанностјассӧ.

Социаԉiзм странаын госуԁарственнӧј ԃејатеԉност вывтi сложнӧј ԁа напр'аженнӧј уж, коԁлы колӧ ԍетны ԋе сӧмын прӧст часјас, но асԍыԁ став каԁтӧ, асԍыԁ став олӧмтӧ, асԍыԁ став кӧсјӧмјастӧ. Том ԃепутатлӧн проiзвоԁственнӧј ужыс, общественнӧј ԃејатеԉностыс, лiчнӧј бытыс воштӧны быԁлунја характерсӧ. Том ԃепутат ԁуԁӧ лоны раԁӧвӧј, тӧԁчытӧм граждаԋiнӧн. Сыын нароԁ кӧсјӧ аԇԇыны аслас меԁбур зiԉӧмјасыԍ воплощеԋiје. Ӧнiсаԋ том ԃепутатлӧн став повеԃеԋiјеыс, ԃејствiјејасыс, поступокјасыс урчiтӧны нароԁ воԇын сылӧн кывкутӧмӧн.

Вежсӧ i сылӧн матыстчӧмыс олӧм јавԉеԋiјејас ԁiнӧ, торја фактјас ԁiнӧ, мукӧԁԁырјiјыс веԍiг i посԋiје ԁiнӧ. Том ԃепутат должен быԁ факт вiԁлавны общегосуԁарственнӧј, республiканскӧј вiзӧԁлас боксаԋ, мӧвпавны тајӧ ыжыԁ масштабнас, ԍетны аслас ԃејствiјејаслы ыжыԁ размах.

Том мортлӧн успешнӧј госуԁарственнӧј ԃејатеԉност практiческӧј условiјејасыԍ ӧтi—сiјӧ госуԁарственнӧј аппаратлыԍ механiзм, сылыԍ став рычагјассӧ, вiнтiкјассӧ ԁа пеԁаԉјассӧ изучiтӧм. Колӧ бура аслыԁ гӧгӧрвоны, кущӧмӧс прiмернӧ функцiјајасыс сiјӧ лiбӧ мӧԁ госуԁарственнӧј органлӧн, аппаратлӧн кущӧм звенојас пыр позӧ пӧртны олӧмӧ сiјӧ лiбӧ мӧԁ меропрiјаԏiје. Госуԁарственнӧј право куԇа ԁа сӧветскӧј строiтеԉство куԇа кԋiгајас должен асԍыс бура кывны том ԃепутатјасын асԍыныс ревностнӧј лыԃԃысјасӧс.

Вын ԍертiыс-ӧ напр'аженнӧј ԁа ставсӧ шымыртыԍ ԃејатеԉностыс быԁ ԃепутатлы, сiјӧ-кӧ кутас ужавны ӧтнас? Ԃерт, абу. Ԃелӧјас, уж тыртасны сiјӧс сiԇ, мыј сiјӧ оз кут вевјавны пӧртны олӧмӧ асԍыс ԃепутатскӧј објазанностјассӧ, кутас коԉны олӧмыԍ. ԁугӧԁас велӧԁчӧм.

Том ԃепутат ԁолжен ӧтувтны аслас гӧгӧр актiв, меԁвоԇ томјӧзыԍ, комсомоԉецјасыԍ. Комсомолка Ватуԏiна јорт, РСФСР Верховнӧј Сӧветса ԃепутат, аԇiс тырвыјӧ правiԉнӧј метоԁ госуԁарственнӧј ԁа общественнӧј уж сочетајтӧмын. Аслас армавiрскӧј бӧрјысьысјаслӧн зајавԉеԋiјејас вылӧ шыӧԁчӧмӧн, сiјӧ котыртӧ Армавiр карса жiлiщнӧј фонд проверiтӧм куԇа „Ԉогкӧј кавалерiјалыс" рејԁ. Тајӧ-жӧ метоԁнас вермас воспоԉзујтчыны быԁ том ԃепутат. Сылы отсавны кӧсјысјас аԇысасны мујԁа колӧ.

Унжык том ԃепутатјаслыс канԃiԁатурајассӧ баллоԏiрујтчӧм вылӧ вӧлi выԁвiԋiтӧма ВКП(б) ԁа Ԉеԋiнскӧј комсомол воԇмӧстчӧм ԍертi. Колӧ-ӧ ԍорԋiтны, мыј мiјан органiзацiјајас нуӧны тырвыјӧ кывкутӧм том ԃепутатјасӧн асԍыныс објазанностјассӧ успешнӧја олӧмӧ пӧртӧм вӧсна. Главнӧјыс—сiјӧ том ԃепутатјаслӧн комсомоԉскӧј органiзацiјајаслӧн пыркаԁса, ԍiстемаԏiческӧј јiтӧԁ.

Комсомоԉскӧј органiзацiја објазан отсавны сӧветӧн ԁа јӧзӧн аслас выԁвiжеԋецлы, поԁсказывајтны сылы госуԁарственнӧј тӧԁчанлуна торја вопросјас, крiтiкујтны сылыԍ тырмытӧмторјассӧ. Меԁбӧрын, косомоԉскӧј органiзацiјалӧн ем поԇанлун том ԃепутатјас пыр отстаiвајтны госуԁарственнӧј органјасын томјӧзлыԍ iнтересјас.

Комсомоԉскӧј органiзацiјајаслӧн могыс сыын меԁым крепыԁжыка јiтчыны том ԃепутатјаскӧԁ ԁа отсавны налы тырвыјӧ оправԁајтны асланыс бӧрјысьысјаслыԍ ԁӧверiјесӧ.

28

Ԉеԋінскӧј комсомоллы 20 во тырӧм куԅа

Ԉегкоатԉеԏіческӧј орԁјысӧмјаслӧн ітогјас

Јуԉ 18—20-ӧԁ лунјасӧ Сыктывкарын мунісны став республікаса фізкуԉтурнікјаслӧн ԉегкоатԉеԏіческӧј орԁјысӧмјас, коԁӧс вӧлі сіӧма Ԉеԋінскӧј комсомол 20-ӧԁ гоԁовщінаԉы.

Став орԁјысӧмјассыс, коԁјас вӧліны ӧнӧԏ Сыктывкарын, таjӧ орԁјысӧмјасыс мунісны меԁбур резуԉтатјасӧн, выјавітісны выԉ фізкуԉтурнік - рекорԁсменјасӧс, вајӧԁісны фізкуԉтура ԁінӧ выԉ уна том фізкуԉтурнікӧс.

Став показатеԉјас куԅа орԁјысӧмјасын рајонјасыс первој места боԍтіс Јемԁін рајон, мӧԁ места Луз рајон. Карса фізкуԉтурнӧј коԉлектівјасыс первој места вылӧ петіс общество „Ԃінамо“.

Торја фізкуԉтурнікјас установітісны выԉ республіканскӧј рекорԁјас. Тамара Јеԉкіна (Сыктывԁін) шыбытіс граната 33 метр ԁа 92 см. вылӧ. „Ԃінамо“ обществоса шԉен Ԃругова јорт јӧткіс јаԁро 6 метр ԁа 94 см. вылӧ. 2.000 метр вылӧ котӧртӧмын феԉԁшерско-акушерскӧј школаса велӧԁчыс Боровкова јорт ԍетіс выԉ республіканскӧј рекорԁ, таjӧ ԁістанціјасӧ 9 мінут ԁа 27 секунԁӧн мунӧмӧн. Мужчінајас пӧвсыс фізкуԉтурнік Поԁіков јорт (Јемԁін) велокроссын 20.000 метр пројԃітіс 40 мінут 35,2 секунԁӧн. Уна віԁ куԅта лоіс установітӧма мужчінајасӧн і мукӧԁ республіканскӧј выԉ рекорԁјас. Сіԅ, Авԃејев јорт 10.000 метр вылӧ котӧртӧмын боԍтіс республіканскӧј абсоԉутнӧј первенство таjӧ ԃістанціјасӧ 40 мінут ԁа 35,2 секунԁӧн мунӧмӧн.

Комі республікаса фізкуԉтурнікјас оз омӧԉ вермӧмјасӧн встречајтны Ԉеԋінскӧј комсомоллы 20 во тырӧм. Таjӧ выԉ рекорԁјасыс налӧн ԁостојнӧј пӧԁарокјас раԃеԏана соціаԉістіческӧј рӧԃіна-мамлы.

Фашістскӧј пԉенсаԋ

ПАРІЖ, 23. СССР-са правіԏеԉствоӧн прімітӧм мерајасӧн уԁајтчіс мезԁыны фашістскӧј пԉеныс „Сміԁовіч“ пароходса команԁаыс 8 шԉенӧс, коԁјас вӧліны іспанскӧј мјатежнікјас ԏурмаын. Талун 11 час асылын 8 сӧветскӧј мор'ак Ԁ. Г. Арсенԏјев, Н. Г. Романов, Ј. Ф. Рушԋаков, Н. А. Жмутов, Ԁ. М. Канашенко, Ф. Г. Переводніков, П. П. Котшаров ԁа А. І. Алферов јортјас вужісны Анԁај пограԋічнӧј пунктӧԁ Францускӧј ԏерріторіја вылӧ, кӧні најӧс встретітісны Паріжын СССР-са Торгпреԁство преԁставітеԉјас. 22 часын сӧветскӧј мор'акјас мӧԁӧԁчӧны појезԁӧн Паріжӧ. Јуӧртӧны, мыј фашістскӧј пԉеныс мезԁӧм став мор'акјас вывті јона омӧԉтчӧмаӧԍ фашістскӧј ԏурмаын ԁыр олӧм вӧсна.

Јапонскӧј правіԏеԉстволӧн поԁулавтӧм преԁставԉеԋіјејас ԁа требоваԋіјејас

Таjӧ тӧлысса 20-ӧԁ лунӧ јапонскӧј посол Сігеміцу вӧлі іностраннӧј ԃеԉӧјас куԅа Народнӧј Комиссар орԁын ԁа вӧчіс сылы таԋӧм шыӧԁчӧм: НКІԁ јуԉ 16-ӧԁ лунӧ, Хунчунскӧј соглашеԋіје ԁа сы берԁӧ пуктӧм картајас поԁув вылын, отвергнітіс јапонскӧј посоԉстволыс требоваԋіје сӧветскӧј војскаӧс высотаыс вештӧм јылыс, коԁі (высотаыс) рытывывлын Хасан тыԍаԋ (Нанчі). Јапонскӧј правіԏеԉство, манчжурскӧј правіԏеԉство орԁын імеітчыс ԁаннӧјјас поԁув вылын таjӧ вопроссӧ бара тӧԁмалӧмӧн, воіс заключеԋіеӧ, мыј сіјӧ рајоныс Манчжоу-Голӧн. Сетчӧ-жӧ манчжурскӧј јӧз вісталӧны, мыј высота вылын коԁ јылыс мунӧ ԍорԋіыс, најӧ справԉајтлісны реԉігіознӧј обр'аԁјас. Сӧветскӧј правіԏеԉство пыр петкӧԁліс мір ԁінӧ ԁа пограԋічнӧј рајонын статус-кво (существујтыс положеԋіје) сохраԋітӧм ԁінӧ зіԉӧм ԁа сы вӧсна таjӧ статусквоӧ нарушітӧмыс кывкутӧмыс усӧ сы вылӧ. Јапонскӧј правіԏеԉство оз настаівајт сы вылын, меԁым граԋіцасӧ вӧлі пыр-жӧ стӧча урчітӧма, і сылӧн требоваԋіејыс лоӧ сӧмын сӧветскӧј војскаӧс соответствујушщӧј рајоныс пырыс-пыр петкӧԁӧмӧ, мыјӧн лоӧ лӧсӧԁӧма лӧнлун.

Літвінов јорт посол Сігеміцулы тӧԁвылас ускӧԁіс, мыј ԃеԉӧјасын јапонскӧј повереннӧјлы вӧлі преԁјавітӧма официаԉнӧј ԁокументјас, а іменнӧ—Хунчунскӧј соглашеԋіје ԁа сы берԁӧ пуктӧм картајас, коԁјас вылӧ ԏік јаснӧ пасјӧма граԋіца, коԁі мунӧ гӧрајасӧԁ Хасан тыԍаԋ рытывывті. Картасӧ кырымалӧма важ кітајскӧј правіԏеԉствоса преԁставітеԉјаслӧн. Таjӧ ԁокументјассӧ преԁјавітӧмӧн вопросыс ԁолжен лыԃӧԍыны помасьӧмӧн. Сек-жӧ таjӧ ԏік венны поԅтӧм ԁоказатеԉствојасыслы паныԁ јапонскӧј правіԏеԉство сувтӧԁӧ кущӧмкӧ неопреԃеԉоннӧј ԁа сӧветскӧј правіԏеԉстволы преԁставітӧм ԁаннӧјјас вылӧ ыстысӧмјас ԁа анонімнӧј манчжурскӧј јӧзлыс утвержеԋіејас, коԁјасӧс оз поԅ прӧверітны. Інԁӧм высотаԁн Хасан тыԍаԋ рытывывланын сӧветскӧј ԏерріторіја вылӧ пырӧм куԅа оз вермы лоны некущӧм веԋӧм. Сетчӧ воԅті мӧԁӧԁсывлісны сӧветскӧј воінскӧј нар'аԁјас, мӧԁӧԁӧны і онӧ. Ас ԏерріторіја преԃеԉјасын сӧветскӧј војскалӧн переԁвіжеԋіје регуліруjтӧ сӧветскӧј властјасӧн ԁа мӧԁ госуԁарстволыс некущӧм сурітчӧм ԁа требоваԋіјејас оз вермы лоны леԅӧма. Сӧветскӧј нар'аԁјас таjӧ рајонас оз кутны мукӧԁ цеԉ, міјан граԋіца вылын статус-кво (существујтыс положеԋіје) ԁорјӧмыс кынԏі. Мукӧԁ госуԁарствојасыс торјалӧмӧн, Сӧветскӧј Сојуз віԅӧ армијасӧ оз најӧс јӧз странајасӧ мӧԁӧԁӧм вылӧ, а сӧмын асыс граԋіцајассӧ віԅӧм могыс. Краснӧј Армија тырвыјӧ сознајтӧ таjӧ граԋіцајас ненарушімостыс ԁа неприкосновенностыс асыс кывкутӧм ԁа сіјӧ кывкутӧмнас вԁохновԉајтчӧ аслас ԃејствіјејасын. Граԋіца вылын ыжыԁалӧ тырвыјӧ спокојлун ԁа сіјӧс вермас лоны нарушітӧма сӧмын јапоно-манчжурскӧј сторонаԁн, коԁі сещӧм случајын і кутас нуны послеԁствіјејасыс кывкутӧмсӧ. Кӧԏ меԁ кущӧм пунктјасын сӧветскӧј војска ез вӧвны, најӧ јӧз ԏерріторіјајаслы оз грӧԅітны. Воԅӧ вылӧ-кӧ јапонскӧј правіԏеԉство преԁјавітас Манчжоу-Го орԁын імеітчыс ԁаннӧјјас, коԁјас вылӧ сіјӧ ыстысӧ, то сӧветскӧј правіԏеԉство віԁлалас најӧс ԁа вісталас на јылыс асыс мнеԋіје.

Посол Сігеміцу вісталіс асыс чајтӧм, мыј сылӧн правіԏеԉство Народнӧј Комиссарлыс вочакывјӧн оз ло могмӧма. Сіјӧ мӧвп ԍерԏі, сӧветскӧј страна ыстысӧ „кущӧмкӧ картајас вылӧ, коԁјасӧс сетчӧ-жӧ некытӧн абу јӧзӧԁӧма“. Колӧ прімітны мерајас граԋіца вылын лӧнлун восстановітӧм ԁа атмосфера разраԃітӧм куԅа, коԁі артміс сені. Мӧԁ ногӧн Јапоніја ԁолжен лоас воны вывоԁӧ вын прімеԋітны коланлун јылыс. Сӧветскӧј војскаӧс вештӧм јылыс асыс требоваԋіје мӧԁыс каԅтыштӧмӧн, госпоԃін Сігеміцу вісталіс протест сӧветскӧј војскаԁн јапонскӧј жанԁармӧс віӧмлы паныԁ.

Літвінов јорт петкӧԁліс шенӧм, мыј сещӧм опытнӧј ԃіпломат, кыԏі посол госпоԃін Сігеміцу, ԍорнітӧ сещӧм пренебрежітеԉнӧја официаԉнӧј картајас јылыс, коԁјас урчітӧны госуԁарствојас костын граԋіцајас. Вӧлі-ӧ ас каԁас јӧзӧԁӧма картајассӧ лыбӧ ез, ԁокументјасын вылыс ԁа убеԃітеԉностыс сыыс оз соԁ ни оз чін. Ԏешкоԁ кывны таjӧ замечаԋіјејассӧ сіјӧ правіԏеԉствоса преԁставітеԉсаԋ, коԁі нӧԏі оз практікујт сыӧн став кырымалӧм соглашеԋіјејас јӧзӧԁӧмлыс објазатеԉност. Ӧԁвакӧ таjӧ правіԏеԉствоыс лыԁӧ, мыј сыӧн кырымалӧм гуса ԁоговорјас оз кутны некущӧм вын. Отвоԁ јылыс требоваԋіје, коԁӧс абу поԁулалӧма ԏік некущӧм ԁокументјасӧн, прімітны поԅтӧм. Ӧԁвакӧ јапонскӧј правіԏеԉство сӧгласітчіс ескӧ вежны аслас војскалыс местасӧ тащӧм сама поԁулавтӧм требоваԋіјејас ԍерԏі. Мыј інмӧ вынјас прімеԋітӧмӧ, то госпоԃін посол-кӧ лыԁӧ тащӧм сама грӧԅітчӧмсӧ ԁа повзӧԁлӧмсӧ бур ԃіпломатіческӧј среԁствоӧн, коԁјаслы ӧткымын госуԁарствојас збыԉыс ԍетчӧны, то сіјӧ ԁолжен тӧԁны, мыј таjӧ среԁствоыслы успешнӧј прімеԋеԋіје Москваын сіјӧ оз аԅы. Јапонскӧј жанԁармӧс віӧма сӧветскӧј ԏерріторіја вылын, кытчӧ сылы оз вӧлі ков локны.

Ԍорні помас Народнӧј Комиссар Літвінов јорт вескӧԁіс посоллыс вніманіјесӧ јуԉ 19-ӧԁ лунӧ кущӧмкӧ јапонскӧј банԁаӧн сӧветскӧј полпреԁство преԃеԉјасӧ волӧм вылӧ, коԁі разӧԁіс сені провокаціоннӧј лістовкајас. Кӧԏ обычнӧ нӧԏі морт оз вермы пырны полпреԁствоӧ, сені ԃежурітіс тӧԁчымӧна поліцејскӧј вынјасӧн сувтӧԁтӧг, бӧрјајасыс ез петкӧԁлыны некущӧм зіԉӧмјас паныԁавны банԁаӧн полпреԁствоӧ пырӧмсӧ. Спокојлун інтересјасын ԁа Токіоын сӧветскӧј полпреԁствоӧн нормаԉнӧја ужалан ԁа јапонскӧј посоԉствоӧн Москваын нормаԉнӧја ужалан інтересјас јапонскӧј правіԏеԉстволы колӧ прімітны мерајас мыжајасӧс наказітӧм куԅа ԁа воԅӧ вылӧ тащӧм случајјас леԅтӧм куԅа.

(ТАСС).

Торговӧј суԁнојас вылӧ ӧруԃіјејас сувтӧԁӧм

ЛОНԂОН, 23. „Ԃејлі Геральд“ газет јуӧртӧ, мыј англіјскӧј торговӧј суԁнојас, коԁјас ветлӧны Среԃіземнӧј море пыр, вооружајтчӧны морскӧј ӧруԃіјејасӧн. Суԁнојас вылас стрӧітсӧны сосӧԁ палубнӧј крепԉеԋіјејас, коԁјас колӧны ӧруԃіјејассӧ сувтӧԁӧм вылӧ ԁа вӧчавсӧны нараԁјаслы помещеԋіјејас. Таjӧ мерајас,—гіжӧ газет,—абу преԁосторожност, коԁӧс кыпӧԁӧма Іспаніјаын војнаӧн. Таjӧ оборона куԅа правіԏеԉственнӧј планлӧн мера војна случај вылӧ. Торговӧј суԁнојас вылын лӧсӧԁсӧны квајт ԃујма ӧруԃіјејас, коԁјас лыјлӧны 45 кілограмма снараԁјасӧн.

Торговӧј флотса офіцерјас пројԃітӧны специаԉнӧј артіԉлеріјскӧј курсјас. Сещӧм курсјасыс завоԁітісны функціоԋіруjтны Лонԁонын, Глазгоын, Карԃіфын ԁа мукӧԁ портјасын. Суԁомеханікјас велӧԁчӧны суԁнојас конвоіруjтан правілӧјасӧ ԁа протівогазовӧј защітаӧ.

Арестујтӧма 12 штурмовікӧс

ПРАГА, 23. Кыԏі јуӧртӧ „Соціал-ԃемократ“ газет, јуԉ 16-ӧԁ лунлы паныԁа воԅӧ Пірна карын (Германіја) гестапо арестујтіс 12 штурмовікӧс (СА), коԁјас чорыԁа ԍорнітісны Іспаніјаын германскӧј інтервенціјалы паныԁ. Мӧԁ луннас карса штурмовікјаслӧн отр'аԁыс пӧшті ԅоннас петкӧԁліс арестујтӧмјаскӧԁ асыс соліԁарност ԁа коріс најӧс мезԁыны. Та вӧсна штурмовікјас (СА) штабса начаԉнік Лутце ԍетіс пріказ отр'аԁӧ распустітӧм јылыс. Таjӧ фактыс јарјугыԁа петкӧԁлӧ паскыԁ массајаслыс Іспаніјаын германскӧј інтервенціјалы паныԁа неԁовоԉство, коԁі пырӧ весіг фашістскӧј организаціјајас раԁјасӧ.

Антіфашістскӧј ԃемонстраціја

ПРАГА, 23. Војԁӧрлун Карлові варын (Карловаԁ) вӧлі антіфашістскӧј ԃемонстраціја, кӧні участвујтісны став чешскӧј ԁа немецкӧј антіфашістскӧј организаціјас, сы лыԁын і коммуністіческӧј партіја. Мітінг вылын выступајтыс ораторјас чуксалісны ужалыс чехјасӧс ԁа немецјасӧс фашістскӧј провокаторјаслы ԁа агрессоркӧԁ „компромісс“ корсыс чешскӧј реакціја зіԉӧмјаслы паныԁа тышын став вынјас ӧтувтӧмӧ. Ԃемонстраціја вылӧ чукӧртчылыс 3000 морт бӧрјісны ԃелегаціја, коԁі ԁолжен ԍетны правіԏеԉстволы требоваԋіје пограԋічнӧј рајонјасын чорыԁ ԃемократіческӧј порядок лӧсӧԁӧм куԅа мерајас прімітӧм јылыс, ԁа, ставсыс меԁвоԅ, суԃето-немецкӧј партіјалыс штурмовӧј отр'аԁјас запреԏітӧм.

Коԉӧм воса сумма вевтыртӧма

Украінаын зајом вылӧ поԁпіскалӧн суммаыс пыр соԁӧ. Јуԉ 22-ӧԁ лун кежлӧ сіјӧ воіс 1.054.688 ԍурс шајтӧԁ, коԉӧм восасӧ 197 міԉліон шајт вылӧ вевтыртӧмӧн. Сӧмын колхознӧј сікт ԍетіс ужјӧзӧн госуԁарстволы 191.876 ԍурс шајт. Поԁпіска шщӧт вестӧ колхознікјас ԁа ӧткаолысјас ԍетісны наԉічнӧјӧн 33525 ԍурс шајт.

Ыжыԁ успехӧн нуӧԁӧ воԅӧ зајом вылӧ гіжсӧм Грузінскӧј ССР-ын. Меԁбӧрја кык луннас ужалыс јӧз гіжсісны 886 ԍурс шајт вылӧ. Республікаын поԁпіскалӧн общӧј суммаыс јуԉ 23-ӧԁ лун кежлӧ воіс 100.866 ԍурс шајтӧԁ.

Орловскӧј областса ужалыс јӧз гіжсісны јуԉ 23-ӧԁ лун кежлӧ 77.132 ԍурс шајт вылӧ, коԉӧм воса поԁпіскалыс суммасӧ 13.083 ԍурс шајт вылӧ вевтыртӧмӧн. 18.957 ԍурс шајт ԍетіс областса колхознікјас пӧвсын поԁпіска.

15 міԉліон шајт вылӧ вевтыртӧма коԉӧм воса поԁпіскалӧн меԁыжыԁ суммаыс Крымскӧј АССР-ын. Поԁпіскалӧн суммаыс воіс 60.471 ԍурс шајтӧԁ. Поԁпіска нуӧԁӧ воԅӧ.

Поԉско-літовскӧј ԍорнітчӧмјас ӧрӧԁӧма

ВАРШАВА, 20. Јӧзӧԁӧма жеԋыԃік официаԉнӧј коммуніке сы јылыс, мыј поԉско-літовскӧј торговӧј ԍорнітчӧмјас ӧрӧԁӧма. Јуԉ 12-ӧԁ лунсаԋ 21-ӧԁ лунӧ,— Варшаваын муніс созԁајтчӧм економіческӧј отношеԋіјејас куԅа Каунасыс воӧм літовскӧј ԃелегаціја ԁа поԉскӧј інстанціјајас костын мнеԋіјејасӧн официаԉнӧја вежласӧм. Кыкнан сторонаыслӧн положеԋіјејас взаімнӧја ізучітӧм бӧрын ԍорнітчӧмјассӧ вештӧма мӧԁыс кежлӧ.

Отв. реԁактор
Г. І. ТОРЛОПОВ.

Уполн. Главлита 2297 Типография УМП, г. Сыктывкар. Тираж 2500.